

KARDINAL ROBERT SARAH

»Epidemija razpihava dim varljivosti«

Koronavirus je udaril svet. Kardinal Robert Sarah, umaknjen v Vatikanu, obravnava moč te povsem nepredstavljive krize

Kaj menite o krizi koronavirusa?

Virus je deloval kakor razpihovalec. Zdi se, da se je vélika prevara materialističnega sveta, ki se je imel za vsemogočnega, sesula v nekaj tednih. Politiki so nam še pred nekaj dnevi govorili o rasti, pokojninah, zmanjševanju brezposelnosti. Bili so prepričani vase. Potem pa je virus, mikroskopski virus, spraval na kolena svet, ki se je ogledoval in častil samega sebe, pijan od samozadostnosti, ker se je imel za neranljivega. Današnja kriza je priložnost. Razkriva, kako je bilo vse, k čemur so nas novačili, naj verjamemo, puhlo, lomljivo in votlo. Dejali so nam: mogli boste trošiti neomejeno! Toda gospodarstvo se je sesulo in borze padajo s tečajev. Bankrot je povsod. Obljubljali so nam, da bomo z zmagovito znanostjo potisnili meje človeške narave še dlje. Govorili so nam o umetnem oplojevanju, nadomestnem materinstvu, transhumanizmu, nadčloveštvu. Hvalili so se s človekom sinteze in človeštvom, ki ga bodo biotehnologije naredile za nepremagljivega in nesmrtnega. Zdaj pa smo vsi prestrašeni, ukleščil nas je virus, o katerem ne vemo nič. »Epidemija« je bila srednjeveško geslo. Nenadoma je postalo naš vsakdanjik.

Menim, da je ta epidemija razblinila dim varljivosti. Človek, ki se ima za vsemogočnega, se kaže v svoji surovi resničnosti. Nag je.

Pogovor z naslovom Cette épidémie disperse la fumée de l'illusion je bil objavljen na veliki četrtek, 9. aprila 2020, v francoski reviji Valeurs actuelles. Kardinal Robert Sarah je prefekt Kongregacije za bogoslužje in disciplino zakramentov. Z njegovim dovoljenjem prevedel Janez Ferkolj.

Njegova šibkost in ranljivost sta kričeči. Upam, da nam bo ujetost doma dovolila, da se znova obrnemo k poglavitnim stvarim, da ponovno odkrijemo pomembnost naših vezi z Bogom, središčnost molitve v človeškem življenju. Da bi se v spoznavanju svoje zlomljivosti izročili Bogu in njegovemu očetovskemu usmiljenju.

Ali smo v krizi civilizacije?

Zlasti v svoji zadnji knjigi *Proti večeru gre in dan se je že nagnil* sem pogosto ponovil, da je velika zmota sodobnega človeka odklanjanje pripadnosti. Sodobno hoče biti radikalno samostojno. Noče pripadati zakonom narave. Zavrača odvisnost od drugih z dokončnimi vezmi, kakršna je poroka. Odvisnost od Boga ima za nekaj ponižujočega. Sanjari, da nikomur nič ne dolguje. Zavračanje pridružitve v mrežo soodvisnosti, dediščine in posinovljenja nas obsoja na to, da goli stopamo v džunglo tekmovalnosti ekonomije, prepuščene sami sebi.

Toda vse to je samo iluzija. Doživljanje ujetosti je mnogim omogočilo, da so ponovno spoznali dejansko odvisnost drug od drugega. Ko se vse sesuje, ostanejo samo vezi zakona, družine, prijateljstva. Ponovno smo prišli do spoznanja, da smo udje naroda, povezujejo nas nevidne, vendar dejanske vezi. Zlasti smo ponovno odkrili, da pripadamo Bogu.

Ali bi mogli govoriti o duhovni krizi?

Ali ste opazili val tihote, ki se je razvil nad Evropo? Hipoma, v nekaj urah, celo naša hrupna mesta so se umirila. Naše ulice, na katerih pogosto kar mrgoli ljudi in strojev, so danes prazne, tihe. Mnogi so se znašli sami, v tihoti, v stanovanjih, ki so postala kakor puščave ali meniške celice.

Kakšno protislovje! Potrebovali smo virus, da smo utihnili. In kar naenkrat smo spoznali, da je naše življenje zlomljivo. Odprle so se nam oči. Kar nas je skrbelo: denar, počitnice, razprave v medijih, vse to se nam je pokazalo drugotno in prazno. Ko nam vsak dan sporočajo o velikem številu umrlih in okuženih, se ne moremo izogniti vprašanju večnega življenja. Nekatere popade brezglavost.

Strah jih je. Drugi se nočejo sprijazniti z okoliščinami. Rečejo si: to je težak čas, ki bo minil; vse se bo začelo kakor poprej.

O, ja, povsem preprosto, v tihoti, v samoti, ali imamo pogum za molitev? Če si upamo preoblikovati našo družino in naš dom v domačo Cerkev. Cerkev je svet prostor, ki nas opominja, da je v tej hiši molitve treba vse doživljati v poskušanju usmerjenosti vsake stvari in vsake izbire k Božji slavi. O, ja, čisto preprosto, ali smo si upali sprejeti svojo končnost, svoje meje, svojo krhkost ustvarjenosti? Ko je toliko umiranja, vas vabim, da si postavite vprašanje: ali se s smrtjo res vse konča? Ali ni prehoda, čeprav bolečega, ki se odpira v življenje? Zato je od mrtvih vstali Kristus naše veliko upanje. Ozrimo se vanj. Oklenimo se ga. On je vstajenje in življenje. Kdor vanj veruje, bo živel, tudi če umre; in vsakdo, ki živi in vanj veruje, vekomaj ne bo umrl (Jn 11,25–26). Ali nismo kakor svetopisemski Job? Brez vsega, praznih rok, zaskrbljenega srca: kaj nam ostane? Jeziti se na Boga je nesmisel. Ostane nam čiščenje, zaupanje in kontemplacija skrivnosti.

Če človek odbija vero, da smo sad ljubeče vsemogočne Božje volje, je vse to zdaj prehudo, ni več nobenega smisla. Kako naj živimo v svetu, kjer virus trka po naključju in kosi nedolžne? Samo en odgovor je: gotovost, da je Bog ljubezen in da ni brezbrizen do našega trpljenja. Naša ranljivost odpira naše srce Bogu in nagiba Boga, da se nas usmili.

Po mojem mnenju je čas, da si upamo reči te besede vere. Čas zlagane sramežljivosti in mevžastih pomislekov je mimo. Svet od Cerkve pričakuje močno besedo, edino besedo, ki daje upanje in zaupanje, besedo vere v Boga, besedo, ki nam jo je Jezus zaupal.

Kaj morajo storiti duhovniki v teh razmerah?

Papež je bil zelo jasen. Duhovniki morajo storiti vse, kar morejo, da ostanejo blizu svojim vernikom. Narediti morajo vse, kar je v njihovi moči, da obišejo umirajoče, ne da bi spravljali v težave negovalno osebje ali civilne oblasti. Toda nihče nima pravice prikrajšati bolnika ali umirajočega za duhovnikovo duhovno oskrbo. To je pglavitna in neodtujljiva pravica. Duhovniki v Italiji

so že plačali težak davek. Sto devetnajst duhovnikov je umrlo, ko so obiskovali bolnike.

Menim tudi, da številni duhovniki ponovno odkrivajo poklicanost k molitvi in prošnji v imenu vsega ljudstva. Duhovnik je poklican, da je nenehno pred Bogom, ga časti, slavi in mu služi. Duhovniki so zdaj kakor v samostanu, v odmaknjenosti, ki jo je izbral Benedikt XVI. Učijo se preživljati dneve v molitvi, samoti in tihoti za odrešenje ljudi. Če telesno ne morejo podati roke vsakemu umirajočemu, kakor bi želeli, spoznavajo, da morejo posredovati za vsakogar v češčenju. Rad bi, da bi osamljeni in ljudje v stiski občutili to skrivnostno duhovniško navzočnost. Nihče ni v teh strašnih dnevih sam, nihče ni zapuščen. Dobri Pastir bedi pri vsakomer. Cerkev kakor mati bedi in prosi za vsakogar. Duhovniki morejo s stalno molitvijo znova odkriti svoje duhovno očetovstvo. Na novo odkrivajo svojo globoko istovetnost: niso najprej navduševalci zbiranj in skupin, ampak Božji možje, možje molitve, častilci Božjega veličastva in kontemplativci.

Sveto mašo ponekod zaradi omejitev obhajajo v samoti. Tedaj premerjajo neznansko veličino evharistične daritve, ki za roditev sadu ne potrebuje številčne navzočnosti. Duhovnik se pri sveti maši dotika vsega sveta. Duhovniki kakor Mojzes in kakor sam Jezus spoznavajo moč njune priprošnje, njune sredniške vloge med Bogom in človekom. Seveda, ko obhajajo evharistijo, Božjega ljudstva nimajo več pred seboj. Tedaj naj obrnejo svoj pogled proti vzhodu. Origen nam v homiliji o tretji Mojzesovi knjigi pravi : »Ni brez pomena, da je duhovnik s krvjo kropil proti vzhodu. Sprava prihaja z Vzhoda. Od tam namreč prihaja mož, čigar ime je Vzhajajoči in ki je srédnik med Bogom in ljudmi. Zato ti velja poziv, da gledaš proti vzhodu, od koder izhaja 'Sonce pravičnosti', od koder prihaja zate luč, da ne bi nikoli hodil v temi in da te poslednji dan ne bo presenetil v temi.« Tega se bomo morali spomniti po tej preizkušnji, da ne bi ponovno omahnili v prazen aktivizem.

Kaj pa verniki?

Tudi kristjani zelo stvarno doživljajo občestvo svetih, to skrivnostno vez, ki povezuje vse krščene v tihi molitvi iz obličja v obličje z Bogom. Pomembno je na novo odkriti, kako dragocena more biti navada branja Božje besede, molitev rožnega venca v družini in posvečevanje časa Bogu, v naravnosti podarjanja sebe, poslušanja in tihega češčenja. Navadno ocenjujemo človekovo uporabnost po njegovi vplivnosti, sposobnosti za dejavnost, celo nagovarjanje. Nenadoma pa smo vsi položeni na isto raven. Radi bi bili koristni, nečemu služili. Vendar moremo samo moliti, se spodbujati med seboj, prenašati drug drugega. Čas je, da spet odkrijemo osebno molitev. Čas je, da ponovno prisluhnimo Jezusu, ko pravi: »Kadar pa ti moliš, pojdi v svojo sobo, zapri vrata in moli k svojemu Očetu, ki je na skrivnem. In tvoj Oče, ki vidi na skrivnem, ti bo povrnil« (Mt 6,6). Ura je, da ponovno odkrijemo molitev v družini. Ura je za družinske očete, da se naučijo blagoslavljeni svoje otroke. Kristjani, ki so prikrajšani za evharistijo, ugotavljajo, kakšna milost je bilo zanje obhajilo. Spodbujam jih, naj imajo adoracijo od doma, kajti ni krščanskega življenja brez zakramentalnega življenja. Gospod ostaja navzoč sredi naših mest in vasi. Včasih se od kristjanov zahteva tudi junaštvo: ko bolnišnice potrebujejo prostovoljce, ko se je treba posvetiti osamljenim ljudem ali tistim na ulicah.

Kaj se mora spremeniti?

Nekateri pravijo: nič ne bo več kakor prej. Upam. Vendar se prej bojim, da bo kakor po starem. Dokler človek ne pride pred Boga z vsem srcem, je njegova pot v brezno neizogibna.

Vsekakor ugotavljamo, kako je svetovno potrošništvo osamilo posameznike in jih spravilo na raven potrošnikov, prepuščenih džungli trga in financ. Srečna globalizacija, ki so nam jo obljubljali, se je pokazala kot vaba. Narodi in družine stopijo skupaj v preizkušnjah. Interesne koalicije pa se razletijo. Sedanja kriza kaže, da družba ne more temeljiti na ekonomskih vezeh. Znova prihajamo do zavesti, da smo narod s svojimi mejami, ki jih moremo odpreti ali zapreti, da se branimo, zavarujemo in poskrbimo za varnost prebivalstva. Temeljno v življenju mesta je, da najdemo, kar nas je

povezovalo v preteklosti: družinske vezi in vezi narodne solidarnosti. Lepo je videti, kako se danes budijo. Lepo je videti najmlajše, da skrbijo za starejše. Pred nekaj meseci se je govorilo o evtanaziji in nekateri so se hoteli znebiti težjih bolnikov in prizadetih. Danes se narodi pripravljajo, da bi zavarovali ostarele. Kažejo se srca nesebičnega in požrtvovalnega duha. Občutek imamo, da so nas medijski pritiski dušili v skrivanju naše najboljše plati. Učili so nas, naj občudujemo »zmagovalce«, »volkove«, uspešne, četudi je bilo treba pohoditi druge na poti. Naenkrat pa občudujemo in ploskamo negovalcem, medicinskim sestrām, zdravnikom, prostovoljcem in današnjim junakom. Kar na vsem lepem si upamo pozdravljati strežnike najbolj nemočnih. Naš čas je bil žejen junakov in svetnikov, vendar je to skrival in se tega sramoval.

Ali bomo sposobni ohraniti to krepostno lestvico? Ali bomo sposobni na novo utemeljiti naša mesta še na čem drugem kakor na rasti, potrošništvu in teku za denarjem? Menim, da bomo vredni graje, če se bomo ob izhodu iz te krize zakopali v iste zablode. Ta preizkušnja kaže, da vprašanje Boga ni samo vprašanje zasebnega prepričanja. Izprašuje temelj naše civilizacije.

Zadnjikrat ste spregovorili ob izidu vaše knjige, napisane v sodelovanju z Benediktom XVI. Kako gledate na to burno obdobje?

Nasilje in surovo obrekovanje, ki sta se razbesnela pri izidu knjige *Iz globočin src*, sta me zelo pretresla. Z Benediktom XVI. sva hotela odpreti temeljito razpravo, jasno, stvarno in teološko razmišljanje o duhovništvu in celibatu. Opirala sva se na Razodetje in na zgodovinska dejstva. Znašla sva se pred sovražnimi, lažnivimi in sramotilnimi obtožbami. Poskušali so umazati najini osebnosti. Želeli so naju izključiti in predstaviti kot naivneža, žrtvi založniške manipulacije. Prebral sem veliko žaljivk in zmerjanj, vendar zelo malo teoloških in dušebrižnih premišljevanj, zlasti malo pa je bilo krščanske naravnosti.

Z Benediktom XVI. sva vendarle napravila drzne reformne predloge o načinu duhovniškega življenja. Nihče ni poudaril niti komentiral tega, kar menim, da so najpomembnejše strani najinega

razmišljanja. Kjer piše o tem, da se morajo duhovniki odpovedati gmotnim dobrinam, kar kliče k reformi, ki temelji na iskanju svetosti in molitvenega življenja duhovnikov, strani, ki vabijo, da bi »stali pred Bogom in mu služili«. Duhovnik mora biti pokončen, oprezen in neomajen mož. K vsemu temu se pridružuje potreba po služenju Bogu in ljudem. Najina knjiga je hotela biti duhovna, teološka in dušnopastirska, mediji in nekaj samooklicanih strokovnjakov pa so iz nje naredili politično in pristransko branje. Ali bomo knjigo zdaj, ko so se nerodovitne polemike porazgubile, končno zares prebrali? Ali se bomo mogli o njej v miru pogovarjati?

Seveda, takrat sem trpel, živo občutil napade proti Benediktu XVI. V sebi pa me je bolelo zlasti, ko sem spoznaval, do katere mere so sovraštvo, sumničenje in razdiraštvo preplavili Cerkev pri tako temeljnem in tako poglobitnem vprašanju za preživetje krščanstva: o duhovniškem celibatu.

Benedikt XVI. ni odgovarjal na odzive. Ali veste, kako je preživljal tisti čas?

Globoko ga je bolelo. Toda svoje trpljenje je daroval v tihoti, molitvi in darovanju sebe za posvetitev Cerkve.

Papež Frančišek se ni niti dotaknil vprašanja duhovniškega celibata v posinodalni spodbudi. Ali ste zadovoljni?

Papež Frančišek je zvest samemu sebi in zakladom Cerkve. Že dolgo pred sinodo o Amazoniji je zatrdil: »Raje dam življenje, kakor pa spremenim postavbo celibata.« Z Benediktom XVI. sva to knjigo napisala, ne da bi vedela, ali bo izšla pred apostolsko spodbudo ali po njej. Najino premišljevanje je hotelo biti neodvisno in se ni navezovalo na zaključke sinode. Zasnovala sva jo v duhu globoke sinovske pokorščine svetemu očetu. Hotela sva izpolniti najino škofovsko nalogo: da papežu in najinim bratom v škofovstvu prineseva premišljevanje, ki se je umirjalo in zorelo v molitvi. Svetemu očetu sem knjigo posredoval takoj, ko je bila natisnjena. Hotela sva podpreti tudi duhovnike, ki so jih pretresli in ranili pomisleki o duhovništvu. Vsak dan sprejemam ganljiva pričevanja duhovnikov in škofov, ki mi pravijo, kako so jih te

vrstice opogumile in pripeljale do bistva duhovniškega življenja, darovanega za Cerkev.

Ali menite, da so nekateri želeli uporabiti Amazonijo kot izgovor za ideološke zahteve?

Nekateri prelati so dan po objavi apostolske spodbude *Querida Amazonia* papeža Frančiška pokazali razočaranje in jezo. Niso jih skrbela amazonska ljudstva, razočarani so bili zato, ker bi morala Cerkev po njihovem mnenju izkoristiti to priložnost, da bi se postavila na raven sodobnega sveta. Tedaj smo dobro videli, da je bilo amazonsko vprašanje samo orodje. Uporabili so stisko ubogih za širitev ideoloških načrtov. Moram priznati, da me tak cinizem zelo žalosti. Namesto dela, da bi ljudstvom Amazonije odkrili edinstveno globino in bogastvo osebe Jezusa Kristusa in njegovega odrešenjskega sporočila, so hoteli »amazonizirati« Jezusa Kristusa in ga spojiti z amazonskimi staroselskimi verovanji in običaji ter jim ponuditi duhovništvo po človeški meri, prilagojeno njihovim razmeram. Amazonska kakor tudi afriška ljudstva potrebujejo križanega Kristusa, »Judom pohujšanje, poganom norost«, pravega Boga in pravega človeka, ki je prišel odrešiti ljudi, zaznamovane z grehom, jim prinesiti življenje ter jih spraviti med seboj in z Bogom. Prihaja odrešiti vsakega človeka, globoko zaznamovanega z grehom.

Kako razlagate težnjo po nasprotovanju tokovom, celo ljudem, znotraj Cerkve? Nekateri so ob izidu knjige omenjali celo »vojno papežev« ...

To me zelo boli in žalosti. Ta bolezen, ki spravlja Cerkev na politično bojišče, na koncu premaguje kristjane in duhovnike same. V medijih in na družbenih omrežjih lahko vsakdo razlaga, presoja in včasih obsoja ali žali. Ta naravnost prihaja iz naturalističnega gledanja. Mnogi ne vidijo, da je Cerkev najprej skrivnost. Cerkev je nadaljevanje Kristusove navzočnosti na zemlji. Biti mora prostor ljubezni, občestva in edinosti v veri. Če spet ne najdemo malce dobrohotnosti, Kristus ne bo sredi med nami, torej bomo Cerkev naredili nerodovitno. Če se v nas zažrejo sovraštvo, sumničenje in zamere, bomo umrli. Kdo nam bo verjel, če ne bo med nami

osnovne ljubezni? Kako nam bo kdo verjel, če med seboj ne znamo prositi odpuščanja?

Cerkev je ena, vendar verniki vidijo, da so različna, celo nasprotujoča si stremljenja, nesoglasja med cerkvenimi ljudmi. Ali razumete, da so zaskrbljeni?

Edinost Cerkve najprej temelji na molitvi. Če ne molimo skupaj, bomo vedno razdeljeni. Rad bi, da bi bile sinode bolj čas za skupno molitev in ne ideološko ali politično bojišče. Rad bi, da bi bilo življenje rimske kurije bolj zaznamovano s skupnim molitvenim življenjem in češčenjem. Rad bi, da bi bilo življenje vse Cerkve najprej skupno molitveno življenje. Prepričan sem, da je molitev naša prva duhovniška naloga. Edinost se bo porodila iz molitve. Resnica bo pognala iz molitve.

Toda edinost katoličanov ni samo preprosto počutje. Temelji na tem, kar nam je skupno: Razodetje, ki nam ga je zapustil Kristus. Če vsakdo brani svoje mnenje, svojo novotarijo, potem se bo razdeljenost razširila vsepovsod. Izvir edinosti je pred nami. Vera je ena, vera nas zedinja. Pretresen ugotavljam, da med razpravami histerično bruha subjektivizem. Če verujemo resnici, jo moremo iskati skupaj, med teologi moremo imeti odprte razprave, toda srca ostajajo pomirjena. Dobro vemo, da se bo na koncu pokazala resnica. Ko pa podvomimo o nedotakljivi stvarnosti vere, tedaj se vse spremeni v osebno rivalstvo in spopade moči. Diktatura relativizma preprečuje ozračje vedre ljubezni med ljudmi zato, ker uničuje mirno zaupanje razodeti resnici.

Vzemimo primer posvečenja poročenih mož, kar je dve tretjini sinodalnih škofov zahtevalo za Amazonijo. Papež Benedikt XVI. in vi se ne nista strinjala.

Ne smemo se bati. Cerkev je kakor ladja z apostoli, ki nam jo opisuje evangelij: pogosto je v viharjih, včasih tik pred brodolomom, toda nikoli potopljena. Kristus je z nami na ladji, čeprav se zdi, da spi. Prosim kristjane, naj ohranijo mir in zaupanje. Vera se ne spreminja, zakramenti se ne spreminjajo. Jezus Kristus je isti včeraj, danes in na veke. Božje življenje se prenaša kljub našim zmotam

in grehom. Duhovniki so se pogosto prerekali. Bog je močnejši od naših človeških malenkosti. Če vsak brani svoje mnenje, svojo novotarijo, svoj način inkulturacije razodetja in zaklade izročila Cerkve, tedaj se bodo vsepovsod razširile razprtije, med vernike se bo zažrla razdeljenost. Krščanskemu ljudstvu dolgujemo jasen, trden in neomajen nauk. Kako naj sprejmemo, da si škofovske konference nasprotujejo? Kjer vlada zmeda, Bog ne more živeti!

Edinost vere predpostavlja edinost učiteljstva v prostoru in času. Ko prejmemo novo učenje, ga je treba vedno obravnavati v skladju s prejšnjim učenjem. Če uvajamo prekinitve in prevrate, drobimo edinost, ki vodi sveto Cerkev preko stoletij. To ne pomeni, da smo obsojeni na nepremičnost. Toda vsak razvoj mora biti boljše razumevanje in poglobitev prejšnjega. Reformna hermenevtika v nepretrganosti, ki jo je Benedikt XVI. tako jasno učil, je pogoj *sine qua non* za edinost.

Tisti, ki z velikim ropotom napovedujejo spremembe in prelomnost, ne iščejo blagra Gospodove črede. Naša edinost se bo skovala okoli resnice katoliškega nauka. Drugih sredstev ni. Katero dragocenejše darilo bi mogli dati človeštvu kakor resnico evangelija in duhovništvo, kakršno so živeli Kristus in apostoli?

Kaj menite o potekanju sinodalnih procesov v Nemčiji? Kardinali so nakazali na nevarnost pred »protestantizacijo« Cerkve?

Kar se dogaja v Nemčiji, je strašno. Občutek je, da bodo resnice vere in evangeljske zapovedi dali na glasovanje. S kakšno pravico bi mogli odločati o tem, da se odpovemo delu Kristusovega učenja? Vem, da veliko nemških katoličanov trpi zaradi teh razmer. Benedikt XVI. je pogosto dejal, da je Cerkev v Nemčiji prebogata. Z denarjem je v skušnjavi, da se loti vsega: spremeni razodetje, ustvari drugo učiteljstvo, Cerkev tam ni več ena, sveta, katoliška in apostolska, ampak nemška. Nevarnost je, da se ima za eno izmed ustanov sveta. Kako tedaj ne bo konec z njo, če bo razmišljala kakor svet?

Rad bi povabil svoje brate v Nemčiji, da izkusijo uboštvo, se odpovejo državnim subvencijam. Uboge Cerkve ne bo strah korenitosti evangelija. Menim, da nas pogosto naše vezi z denarjem ali

posvetno močjo naredijo hladne ali celo bojazljive za oznanjevanje vesele blagovesti. Za to razpravo je vprašanje nadnaravnosti vere. Krščanstvo ni samo nekakšen dodatek posvetnemu življenju, ni stvar osebne rasti, po katerem hlepijo vznemirjeni sodobni ljudje. Biti kristjan pomeni, pustiti Bogu, da stopi v naše življenje in nas spremeni. Ne pojdemo se tržnice med religijami in duhovnimi navadami. Dogodek razodetja sprejemamo celostno in popolnoma. Narekuje nam! Pretresa naše življenje.

Danes obstajajo razprave o notranjih vprašanjih Cerkve. Papež Frančišek je pojasnil, naj se ne bojimo razkola. Ali se ga vi tudi ne? Kako bi se mogli ponovno zediniti?

To je mogoče samo, če damo prednost molitvi in adoraciji. Pri tem se skupaj učimo celostne zvestobe katoliškemu nauku in življenju po njem v največji ljubezni.

Cerkev se maje z vseh strani. Notranji spopadi pri pedofilskih aferah, ki se dogajajo v navidezni neprimernosti s sodobnim svetom. Kaj se dogaja?

Živimo v globoki krizi. Toda ta kriza je najprej kriza vere in globoka kriza duhovništva. Odvratni zločini duhovnikov so najstrašnejše znamenje tega. Kadar Bog ni v središču, kadar vera ne določa več dejanja, ko nič več ne usmerja in ne napaja življenja ljudi, tedaj postanejo takšni prestopki mogoči. Kakor je dejal že Benedikt XVI.: »Kako je mogla pedofilija doseči takšen obseg? Nazadnje je razlog v odsotnosti Boga.« Vzgajali so duhovnike, niso pa jih poučili, da je Bog edina oporna točka njihovega življenja, niso jih poučili, da ima njihovo življenje smisel samo zaradi Boga in za Boga. Ker niso imeli Boga, jim je ostala samo še moč. Nekateri so zagazili v peklenskost zlorab oblasti in spolnih zločinov. Če duhovnik vsak dan znova ne okusi, da je samo orodje, tedaj je na tem, da se opijani z občutkom moči. Če duhovnikovo življenje ni posvečeno življenje, je v veliki nevarnosti, da zabrede in odpade.

Obličje Cerkve je umazal greh njenih sinov. Vendar se danes znova kaže njen pravi obraz. Sije pri pogumnih duhovnikih, ki

gredo k umirajočim in tvegajo lastno življenje, pri duhovnikih, ki nosijo svoje ljudstvo v tihi molitvi na skrivnem.

Kristjane je oslabilo pomanjkanje vere. Nekateri kristjani živijo, kakor bi si hoteli pustiti vzeti to svetlobo. Silijo se gledati na svet s posvetnimi očmi. Zakaj? Ali želijo, da bi jih svet sprejel? Ali imajo željo, da bi bili kakor vsi ljudje?

Sprašujem se, ali ta naravnost globoko v sebi enostavno skriva strah, da ne bi slišali, kar nam je rekel Jezus: »Vi ste sol zemlje. [...] Vi ste luč sveta« (Mt 5,13–14). Kakšna odgovornost! Kakšno breme! Odpovedati se, da bi bili sol zemlje, pomeni obsoditi svet, da ostane neslan in brez okusa. Odpovedati se, da bi bili luč sveta, pomeni obsoditi svet na temo. Za kaj takega se ne smemo odločiti!

Kaj naj storimo?

Mnogim kristjanom je nelagodno govoriti o veri ali prinašati svetu luč. Naša vernost je postala mlačna kakor spominek, ki počasi zbledi. Postaja kakor hladna megla. Ne drznemo si več potrditi, da je edina luč sveta. Zato ne smemo govoriti o samem sebi, ampak o Bogu, ki je prišel in se nam razodel.

Čas je, da iztrgamo kristjane obdajajočemu relativizmu, ki mrtvi srca in omamlja ljubezen! Pri svoji neobčutljivosti za odklone v nauku ugotavljamo mlačnost, ki se je naselila med nami. Neredko slišimo o hudih zmotah, ki jih poučujejo na katoliških univerzah ali v uradnih krščanskih publikacijah. Nihče se ne zgane! Pazimo, nekega dne bodo verniki od nas zahtevali račune. Obsojali nas bodo pred Bogom, da smo jih prepustili volkovom in pustili pastirsko službo, ki brani ovčji hlev.

Vera pogojuje našo ljubezen do Boga. Braniti vero pomeni braniti najšibkejše, najpreprostejše in jim omogočiti, da v resnici ljubijo Boga. Gre za odrešenje duš, naših in duš naših bratov. Takrat, ko ne bomo več goreli iz ljubezni do vere, bo svet umrl zaradi mraza, brez svoje najdragocenejše dobrine.

Kdo bo danes vstal in sporočil mestom na Zahodu vero, ki jo čakajo? Kdo bo vstal, da oznani evangelij muslimanom, ker jim

Zahod kot svoje edino verstvo ponuja potrošniško družbo? Ne moremo si več govoriti, da verujemo, in živeti kakor ateisti!

Ste v osrčju Cerkve in njenega središča odločanja, ki je Vatikan. Kako gledate na Cerkev danes?

Središče Cerkve ni vatikanska administracija. Središče Cerkve je v srcu vsakega človeka, ki veruje v Jezusa Kristusa ter moli in časti Najsvetejši zakrament. Središče Cerkve je v osrčju samostanov. Središče Cerkve je zlasti v vsakem tabernaklju, ker je v njem navzoč Jezus. Cerkve ne moremo presojati s posvetnimi merili. Nima se kaj ukvarjati z raziskavami. Cerkev ni za to, da bi imela vpliv v svetu. Cerkev ponavlja za Jezusom: »Jaz sem zato rojen in sem zato prišel na svet, da pričujem za resnico. Kdor je iz resnice, posluša moj glas« (Jn 18,37). Kristjani ne bodo nikoli vredni tega poslanstva, Cerkev pa bo vedno zato, da pričuje za Kristusa.

Srečanje v Vatikanu, 28. septembra 1985. © Archiv Hans Urs von Balthasar, Basel.